

“İtiraz konusu kural Anayasa'ya aykırıdır. Şöyle ki:

Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti, bir hukuk devleti olarak nitelendirilmiştir. Hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlettir. Kişilerin, devlete güven duymaları, maddi ve manevi varlıklarını korkusuzca geliştirebilmeleri, temel hak ve özgürlüklerden yararlanabilmeleri ancak hukuk güvenliği ve üstünlüğünün sağlandığı bir hukuk düzeninde gerçekleşebilir.

Uyumsuzlukta, gelişme konut alanlarında (inkişaf alanlarında) yapılaşma imkanının önünün açılması amacıyla teknik altyapısı henüz yapılmamış olan yerlerde teknik altyapı bedelinin yüzde 25'i peşin ödenmek şartıyla yapı ruhsatının verilebileceği, kalan kısmın ise alt yapının tamamlanması sonrasında altı ay içinde ödenmesi gerektiği, esasen bu bedelin meskun saha içinde 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 86.vd maddelerinde yer alan katılma paylarının gelişme alanlarındaki karşılığının olduğu ve idarece bu gelişme alanlarına yönelik teknik alt yapı bedeli alınabileceğinin kabul edilebilirse de bu bedelin hangi ölçütler dikkate alınarak belirleneceğinin hukuk devletinin en önemli ilkelerinden olan hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkesi gereği kanunla belirlenmesi, bu ölçütler dikkate alınarak alt düzenleyici işlemlerde somutlaştırma yapılması gerektiği, bununla birlikte teknik alt yapı hizmetinin 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 27. maddesi gereği büyükşehir belediyesi ve diğer belediyeler arasında yetki dağılımına yönelik kararın alınmaması hâlinde hangi belediyenin teknik alt yapı bedelinin tahsil etmesi gerektiği hususunda yetki karmaşası doğacağı, bu konuda doğrudan kanunla belirlenecek yetki kararının kuralın tüm ülkede yeknesak bir şekilde uygulanabilmesine katkı sağlayacağı görülmekle anılan kanun hükmünün Anayasanın 2. maddesine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Diğer yandan; yine 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 7. maddesinde, "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez." hükmüne; 11. maddesinde,

"Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz."

hükmüne; 35. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında,

"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir."

hükmüne; 73. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır." hükmüne; 123. maddesinin birinci fıkrasında, "İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir." hükmüne yer verilmiş olup; 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 23. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan itiraz konusu "(...) veya parselleri hizasına rastlayan ve yönetmelikte belirtildiği şekilde hissesine düşen teknik alt yapı bedelini % 25 peşin ödeyip geri kalan % 75 ini alt yapı hizmetinin ilgili

idaresince tamamlanacağı tarihten en geç altı ay içinde ödemeyi taahhüt edenlere de (...)" ibaresinin söz konusu Anayasa hükümlerine de aykırı olduğu düşünülmektedir.

Şöyle ki; aktarılan Anayasa hükümlerine göre, yasama yetkisinin doğrudan TBMM tarafından kullanılıp bu yetkinin yürütme organına ve idareye bırakılmaması gerektiği, mülkiyet hakkının ancak kanunla sınırlanabileceği, resim ve harç benzeri malî yükümlülüklerin kanunla konulmasının şart olduğu, idarenin görevlerinin ancak kanunla düzenlenebileceği öngörülmüşken; 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 23. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan itiraz konusu "(...) veya parselleri hizasına rastlayan ve yönetmelikte belirtildiği şekilde hissesine düşen teknik alt yapı bedelini % 25 peşin ödeyip geri kalan % 75 ini alt yapı hizmetinin ilgili idaresince tamamlanacağı tarihten en geç altı ay içinde ödemeyi taahhüt edenlere de (...)" ibaresiyle, inkişaf alanlarında yapı ruhsatı almak isteyen kişilere resim ve harç benzeri bir malî yükümlülük getirilirken söz konusu malî yükümlülüğün miktarının hangi idarelerce hangi ölçütlere göre nasıl belirleneceğine/hesaplanacağına ilişkin asgarî çerçeveyi içeren bir yasal düzenleme yapılmaksızın bu hususların yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmüştür ki, dolaylı da olsa bu durumun yasama organı tarafından kullanılması gereken yetkinin yürütme organına ve idareye bırakılması, mülkiyet hakkının kullanımına kanunsuz sınırlama getirilmesi, resim ve harç benzeri bir malî yükümlülüğün kanunla değil idarî işlemle konulması, idarenin görevinin kanunla değil idarî işlemle düzenlenmesi gibi sonuçlar doğuracağı ve bu tüm bu nedenlerle itiraz konusu Kanun hükmünün aktarılan Anayasa hükümlerine de aykırılık teşkil edeceği sonucuna varılmıştır.

VI- KARAR

Açıklanan nedenlerle;

- Anayasa'nın 2., 7., 11., 35., 73. ve 123. maddelerine aykırı olması sebebiyle 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 23. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "(...) veya parselleri hizasına rastlayan ve yönetmelikte belirtildiği şekilde hissesine düşen teknik alt yapı bedelini % 25 peşin ödeyip geri kalan % 75 ini alt yapı hizmetinin ilgili idaresince tamamlanacağı tarihten en geç altı ay içinde ödemeyi taahhüt edenlere de (...)" ibaresinin iptali istemiyle Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına,

- Anayasa Mahkemesinin konu hakkında vereceği karara kadar işbu davanın esası hakkında verilecek hükmün geri bırakılmasına (ertelenmesine), beş ay içinde Anayasa Mahkemesince bir karar verilmezse davanın yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırılmasına,

- İşbu kararın birer örneğinin taraflara tebliğine,

- 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usûlleri Hakkında Kanun'un 40. maddesi uyarınca işbu kararın aslı ile birlikte, işbu karara ilişkin görüşme tutanağının, dava dilekçesinin ve dosya içindeki diğer tüm evrakların onaylı örneklerinin dizi listesine bağlanarak Anayasa Mahkemesine gönderilmesine,

20/11/2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.”